

ŽMOGAUS KŪNAS IŠ IŠORĖS

RYŠYS SU KITAIŠ
p. 4

KŪNO DANGA
p. 14

KVĖPUOJAME
p. 20

MAITINAMĖS
p. 26

MES - VANDUO
p. 32

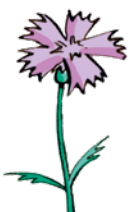
Aplinka, kurioje gyveni, tau suteikia visko, ko reikia: maisto, vandens, oro... Tačiau kad galėtum tuo naudotis, savo gyvenamąją aplinką turi gerai išmanyti. Be to, pasaulyje tu ne vienas, esi nuolat supamas žmonių ir kuri su jais santykius. Turi akis, ausis, jausmus ir kita, tad gali tyrinėti tave supantį pasaulį. Tau nė nepastebint, kūnas it koks orkestras groja darnią melodiją.

Pojūčiai padeda mums suvokti, kas vyksta ne pačiame organizme. Mes bendraujame vartodami kalbą, mūsų emocijos ir jausmai sukelia tam tikras reakcijas. **Oda** yra ir kaip apsauginis sluoksnis, ir fiziškai palaiko ryšį su išoriniu pasauliu. Mūsų kūnas **kvėpuoja, valgo, geria** ir tam reikalingų medžiagų gauna iš aplinkos, taip pat atsikrato to, ko jam nereikia: iškvepia orą, pašalina prakaitą, išmatas ir šlapimą.

Šioje knygoje apžvelgsime, kaip susiję visa, kas sudaro mūsų kūną.

RYŠYS SU KITAIŠ

Rega, uoslė, klausa... Informacija iš aplinkos – tai, ką pamatome, suuodžiame ir išgirstame, – pirmiausia sklinda į smegenis! Taip mes ir kiti gyvūnai orientuojamės pasaulyje.

Pojūčiai net tik daro gyvenimą malonesnį, bet ir perspėja mus apie pavojų. Esame socialios būtybės, todėl nuolat mezgame ryšius su kitais – kalbame, įvairiai **reaguodami** reiškiamo **jausmus** bei **emocijas**.

JAUČIAME

p. 6

KALBAME

p. 11

REAGUOJAME

p. 12

Yra žmonių, kurių pojūčiai ypatingi. Jie mato, jaučia ir užuodžia kitaip.

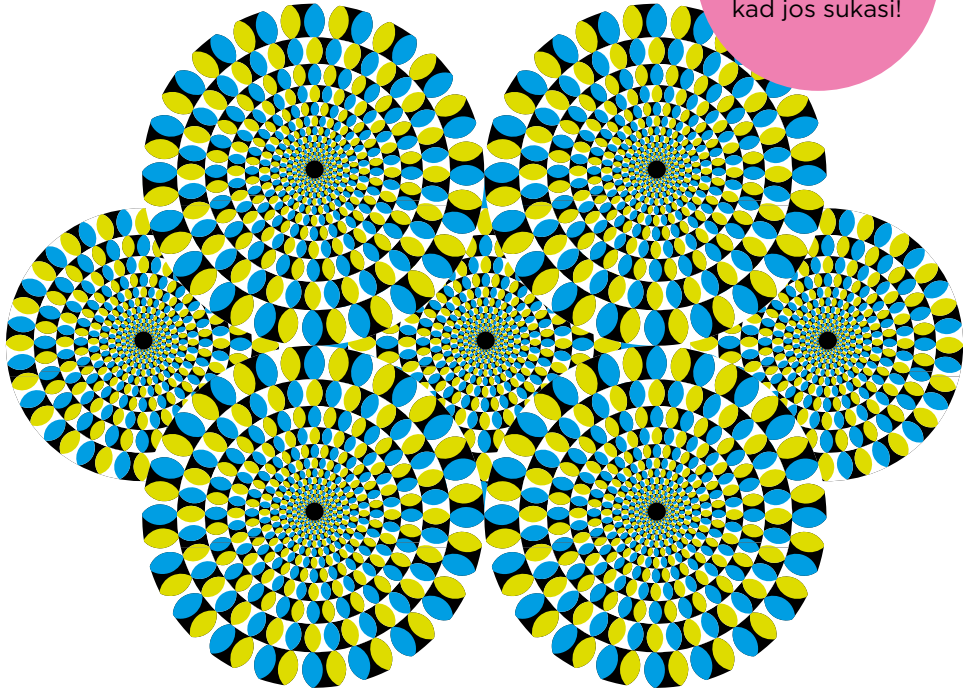
Mūsų pojūčiai – tikri šaunuoliai, mat jie vienas kitą papildo: jei kuris nors silpnesnis, kiti sustiprėja!

Per dieną akis atmerkiame ir užmerkiame maždaug 25 000 kartų; kūdikiai mirksi rečiau.

Kartais pojūčiai
mus apgauna!

Sutelk dėmesį
į šių figūrų
centrą. Atrodo,
kad jos sukasi!

Tačiau jie mums
ir padeda.

Galime išvengti
pavojaus, nes
sugebame atskirti
apgaulingas
formas!

JAUČIAME

Pojūčiai perduoda informaciją iš aplinkos į smegenis.

REGIME

Mes regime, nes turime **akis**.

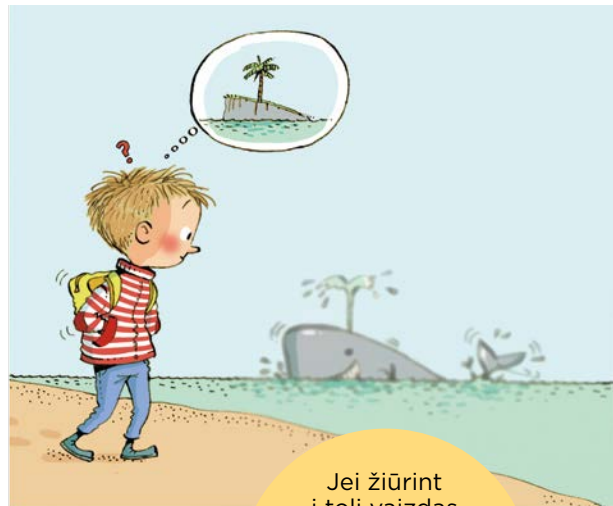
Tai maždaug 2,5 centimetro skersmens rutuliukai. Akys – labai svarbus organas, jas saugo kaulai, vokai, blakstienos ir antakiai. Ar žinėjai, kad kupranugarių akis nuo stiprių dykumos vėjų saugo net 3 vokai?

Mūsų, žmonių, akys yra veido priekyje, todėl galime žiūrėti išsyk abiem; taip suvokiame atstumą. Užmerk vieną akį ir pabandyk įmesti pieštuką į stiklinę. Tikriausiai bus sunkoka, kol neatmerksi abiejų.

Kai kurie gyvūnai, pavyzdžiui, balandžiai ir triušiai, turi matyti, ar jų kas nors nepersekioja, kad prireikus galėtų pasprukti. Štai kodėl jų akys galvos šonuose.

Ką matai šiame paveikslėlyje? Jei tai skaičius 74, vadinasi, tavo regėjimas įprastas, o jei 21 ar nematai jokio skaičiaus, veikiausia tavo regėjimas ypatingas. Tai vadinama *daltonizmu*. Atspalvių dažniau neskiria berniukai nei mergaitės.

Jei žiūrint į tolj vaizdas akyse kiek liejasi, galbūt tau trumparegystė. Ją galima koreguoti akiniais!

